

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **O. S.**, nar. ,
státní příslušnost: Ukrajina,
bytem v ,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,**
Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 3. 2021, č. j. OAM-36/ZA-ZA11-VL14-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že se žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobkyně namítá porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

v rozsahu nezbytném s ohledem na okolnosti daného případu, tím byl rovněž porušen § 2 odst. 4 správního řádu. Dále namítá porušení § 50 odst. 2, 3 a odst. 4 správního řádu, neboť správní orgán si neopatřil dostatečné podklady. Porušen byl dále § 68 odst. 3 správního řádu, rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, § 16 odst. 2 zákona o azylu, nebyl dán důvod, aby žalobkynina žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná.

3. Žalobkyně namítá, že žalovaný je povinen dbát základních zásad správního řízení, mezi které patří zejména požadavek individualizace správního řízení a rozhodování stanovený v § 2 odst. 4 správního řádu, který představuje povinnost zjistit stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu.
4. Podle žalobkyně žalovaný pochybil, pokud její žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Domněnka o bezpečnosti dané země podle tohoto ustanovení je vyvratitelná, v každém jednotlivém případě tak je třeba zkoumat, zda lze danou zemi jako bezpečnou vnímat vůči dotyčnému žadateli. Žalovaný si podle žalobkyně neopatřil dostatečné podklady, nezjistil adekvátně stav věci. Výrok o zamítnutí žádosti nemá dostatečnou oporu ve spise. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný nepracoval prakticky s žádnými informacemi o zemi původu žalobkyně. Jediným podkladem byla zpráva Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze srpna 2020 a Informace MZV ČR č. j. 131227-6/2019-LPTP ze srpna 2019. Tyto zprávy jsou velmi obecné a nevztahují se k důvodům, které uváděla žalobkyně. Žalobkyně byla nucena ze země původu odejít, neboť tam neměla podmínky pro péči o děti. Nesehnala tam žádnou práci a nemohla se starat o děti, které žijí s manželem. Ten jí odmítá dát děti do péče, vyhodil ji z domu a odmítá jí se svěřit k péči. Žalobkyně nemá možnost o děti pečovat, nemá v zemi žádné zázemí a finanční prostředky. Z tohoto důvodu byla nucena vycestovat do zahraničí.
5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Nedomnívá se, že by porušil základní zásady správního řízení, rozhodnutí není nezákonné. Bylo prokázáno, že důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly ekonomické důvody a snaha legalizovat si pobyt, neboť žalobkyně v ČR chce žít a přivést si z Ukrajiny své děti. Z vlasti vycestovala bez problémů, vyloučila jakékoliv konkrétní potíže se státními či bezpečnostními orgány na Ukrajině a nebyla trestně stíhána. Tvrzené existenční problémy nejsou azylově relevantní. Žalovaný vycházel z výpovědí žalobkyně, jí doložených materiálů a dále z informací, které si shromáždil v průběhu správního řízení k politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Žalobkyně měla možnost se s podklady seznámit, což učinila, a následně bylo žalovanému zasláno vyjádření, ve kterém se právní zástupce žalobkyně vyjádřil k dlouhodobému vnitrostátnímu válečnému konfliktu na Ukrajině, který žalobkyni ohrožuje na životě. Incident v Kerčském průlivu v Azovském moři, kterým právní zástupce žalobkyně vysvětluje zhoršenou situaci na Ukrajině, se však odehrál již dne 25. 11. 2018, tedy 2 roky před posledním odchodem žalobkyně z vlasti. V současné době již nemá tento incident žádný vliv na vývoj situace na východě Ukrajiny. Rovněž argumenty ohledně situace na Krymu a bojů na linii Doněcké a Luhanské republiky jsou zcela irelevantní ve vztahu k azylovému případu žalobkyně. Poslední místo pobytu žalobkyně, kde žije její rodina, bylo v Chmelnycké oblasti, tedy stovky kilometrů od problematické části Ukrajiny. Vyjádření právního zástupce nekoresponduje se situací žalobkyně a s informacemi o současné situaci na Ukrajině. Nebylo užito jako podklad rozhodnutí. Ukrajina je považována, s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti, za tzv. bezpečnou zemi původu. Žalobkyně neprokázala, že nelze v jejím

případě Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. Tvrzené rodinné a ekonomické potíže jsou irelevantní. Zaměstnanecký poměr na Ukrajině žalobkyně ukončila na vlastní žádost a tvrzení, že jiné zaměstnání si již nemohla najít pro pomluvy, nepovažuje žalovaný za věrohodné. Žalobkyně se po opakovaných odjezdech do zahraničí za práci z důvodu lepších výdělků, vždy navracela do své vlasti ke svým rodičům, což svědčí o jejím rodinném zázemí ve vlasti. Fakt, že děti žalobkyně s ní již dlouhodobě nežijí, je bezesporu důsledkem jejího vlastního rozhodnutí, nikoliv jakéhokoliv zásahu ukrajinských státních orgánů.

6. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
7. K žádosti žalobkyně uvedla, že se nezajímá o politiku, je vdaná, manžel žije na Ukrajině. Již dva a půl roku spolu nejsou, není s ním v kontaktu, neví, kde se nachází. Má dvě děti, které žijí se sestrou manžela. Od roku 2017 či 2018 jezdila za prací do Polska, měla tam vyřízená víza. Důvodem podání žádosti jsou žalobkyniny děti. Jsou hlavně s manželem, který tvrdí, že žalobkyně nemá stabilní finanční situaci, jezdí často za prací do zahraničí a nemůže se řádně starat o děti. Ukrajina jako stát žalobkyni moc nepomáhá, tamní aktuální situace není dobrá pro péči o děti. Chce žít v ČR a přivést sem děti. Na Ukrajině není práce.
8. Při pohovoru doplnila, že do ČR přijela naposledy v listopadu 2020. Měla možnost si vyřídit pracovní vízum. Naposledy žila v Chmelnycké oblasti. Žijí tam také její rodiče. Neměla ve vlasti žádné problémy se státními orgány, nebyla trestně stíhána. Při vycestování také problém neměla, jen ví, že někteří Ukrajinci měli problém vycestovat kvůli koronaviru. O azyl žádá z důvodu, že by chtěla zajistit dětem lepší budoucnost. Na Ukrajině není kvalitní zdravotní péče. Manžel jí děti nechce svěřit, neboť prý není doma. Na Ukrajině ale žalobkyně zůstat nemůže, neboť tam není práce. Ekonomická situace jí brání ve výchově dětí. Dalším důvodem je víra, její manžel přijal islám a ona konvertovala s ním. To se nelíbí jejím rodičům. Dalším důvodem, proč jí manžel nechce svěřit děti, je, že z předchozí práce se začaly šířit pomluvy, že se živí prostitucí. Odmítla totiž svého o vedoucího. Manželovi se pomluvy nelíbily, dala proto výpověď a s manželem odjeli do zahraničí. Po návratu se jí však již nepodařilo najít práci. Manžel ji vyhodil z domu, nechce se nechat rozvést, protože děti by pak připadly jí. Kvůli víře si chce manžel děti nechat. O azyl žádá proto, aby mohla pečovat o děti v ČR. Zůstala by s nimi na Ukrajině, což ale není možné. K dotazu, zda by si prostě nemohla opětovně zlegalizovat pobyt, uvedla, že z důvodu pandemie je legalizace pobytu komplikovaná, již by se jí nemuselo podařit vycestovat. Na Ukrajině se pohybují veteráni z války, kteří představují potenciální nebezpečí. Rodičům se nelíbí, že žalobkyně nežije se svými dětmi, nezbyvá jí ale z finančních důvodů jiná možnost, než žít s rodiči.
9. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
11. Dle § 16 odst. 2 zákona o azylu *jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.

12. Dle § 16 odst. 3 zákona o azylu jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.
13. Úvodem soud konstatuje, že ačkoli žalobkyně namítá, že je žalovaný povinen se zabývat individuálními okolnostmi daného případu, sama formulovala námitky značně obecně bez uvedení konkrétních pochybení žalovaného.
14. Vzhledem k tomu, že žádost žalobkyně byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, je zásadní otázkou, zda se žalovaný dopustil pochybení, pokud žádost žalobkyně takto posoudil.
15. Zákon o azylu u zjevně nedůvodných žádostí dle § 16 zákona o azylu počítá s aplikací tzv. konceptu bezpečných zemí (bezpečná země původu, bezpečná třetí země a evropsky bezpečná třetí země). Tyto pojmy jsou definovány v § 2 písm. k) zákona o azylu (bezpečná země původu), § 2 písm. l) zákona o azylu (bezpečná třetí země) a § 2 písm. m) zákona o azylu (evropsky bezpečná třetí země). Podle unijního práva je třeba, aby existoval seznam takových zemí. Tento seznam obsahuje vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška“).
16. Aby mohl žalovaný aplikovat § 16 odst. 2 zákona o azylu, byl povinen prokázat, že Ukrajina je bezpečnou zemí původu. Žalovaný předně vyšel z toho, že dle § 2 bodu 24 vyhlášky považuje Česká republika Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů za bezpečnou zemi původu.
17. Dikce § 16 odst. 2 zákona o azylu předpokládá možnost vyloučení aplikace zde uvedeného postupu pouze v případě, kdy žadatel prokáže, že daný stát za bezpečnou zemi považovat nelze. Tak se však v případě žalobkyně nestalo.
18. Žalovaný si pro posouzení politické a bezpečnostní situace na Ukrajině opatřil podklady, jejichž výčet uvedl na straně 3 rozhodnutí. Konkrétně vycházel zejména z výpovědi žalobkyně, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Žalovaný konkrétně svůj závěr o bezpečné zemi opřel mimo uvedenou vyhlášku o Informaci MZV ČR č. j. 131227-6/2019-LPTP ze dne 15. 8. 2019 a Informaci OAMP Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 8. 8. 2020. Žalobkyni byla dána možnost se k podkladům vyjádřit, což následně učinil její právní zástupce. Právní zástupce poukazoval na skutečnosti, které nikterak neprokazovaly, že by pro žalobkyni nebyla Ukrajina bezpečnou zemí. Uváděl konkrétně incident, ke kterému správní orgán uvedl, že tento se udál již před dvěma lety, a nemá již na aktuální situaci vliv. Taktéž další argumenty ohledně ukrajinského konfliktu neshledal správní orgán důvodné, neboť žalobkyně pochází z Chmelnycké oblasti, která je od míst, kde probíhá konflikt, vzdálena, a je považována za bezpečnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

19. Na základě zjištění z uvedených podkladů došel žalovaný k závěru, že se v případě Ukrajiny jedná i pro žalobkyni o bezpečnou zemi. Soud žádné pochybení žalovaného v tomto směru neshledal. Žalovaný nepopřel existenci stále probíhajícího válečného konfliktu v zemi, avšak žalobkyně uváděla, že žila v Chmelnycké oblasti, tedy z oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinské vlády, není dotčena válečným konfliktem probíhajícím na východě země, nevztahuje se na ni výjimka definovaná v uvedené vyhlášce a návrat žalobkyně do ní je zcela bezpečný.
20. Pokud jde o porušení zásady materiální pravdy, žalovaný skutkový stav vyhodnotil adekvátně. Lze poznamenat, že: „[n]ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57). Žalovaný se zabýval všemi tvrzeními žalobkyně a zároveň sám zjišťoval veškeré potřebné skutečnosti, provedl potřebné důkazy, řešení přijaté žalovaným je v souladu s veřejným zájmem a odpovídá okolnostem případu.
21. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, „*Institut bezpečné země původu zakotvený v ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země – srov. ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...) [dnes ust. § 16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azyl) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.*“
22. Žalobkyně neuvedla v průběhu správního řízení žádnou skutečnost, která by mohla adekvátním způsobem nasvědčovat tomu, že Ukrajinu nelze v jejím případě považovat za bezpečnou zemi původu. Neměla žádné potíže se správními orgány, ani nebyla trestně stíhána. Jí tvrzené důvody se naopak týkaly výhradně soukromých, rodinných a ekonomických problémů, což žalovaný též adekvátně seznal.
23. Žádné z žalobkyní uváděných tvrzení nenasvědčuje tomu, že by mohla ve vlasti čelit jakémukoli nebezpečí či být pronásledována. Žalovaný proto v souladu se svými zjištěními následně postupoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Své závěry přitom zcela srozumitelným a odpovídajícím způsobem zdůvodnil.
24. Z důvodu aplikace ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu v souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu nebylo dále zapotřebí posuzovat, jsou-li zde dány jednotlivé důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany, včetně azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný proto postupoval správně a v souladu se zákonem, pokud se těmito důvody nezabýval, respektive je hodnotil pouze ve vztahu k možným problémům žalobkyně ve vlasti a konstatoval, že její problémy nenasvědčují jakýmkoli potížím, tím méně pronásledování.

25. Skutečnost, že žalobkyně má potíže se dohodnout s manželem ohledně péče o děti, je bez vztahu k jakémukoli nebezpečí. Stejně jako tvrzení, že jí Ukrajina jako stát příliš nepomáhá, pokud jde o to se k dětem dostat. Obdobné platí ohledně potíží s hledáním zaměstnání či dalšími problémy žalobkyně – bydlení u rodičů, absence zázemí apod. K tomu soud podotýká, že situace žalobkyně je nepochybně značně nelehká a nelze vyloučit obtížné hledání zaměstnání při návratu na Ukrajinu, nicméně pakliže je žalobkyně schopna vytvořit si zázemí v ČR, tedy v zahraničí, a to při současném odloučení od dětí, které žijí, jak žalobkyně sdělila k žádosti, u sestry manžela, pak nepochybně zvládne si zázemí vytvořit i ve vlasti. V každém případě žádná z uvedených potíží není relevantní z hlediska posuzování Ukrajiny jako bezpečné země původu.
26. Lze ještě dodat, že jakkoli soud chápe, že situace žalobkyně je jistě nelehká, nelze cestou žádosti o mezinárodní ochranu suplovat vyřízení pobytových záležitostí. K tomu se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, kde uvedl: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“* V souladu s uvedeným rozsudkem je smyslem institutu udělení mezinárodní ochrany mimořádná forma pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. Nemůže nahrazovat postupy právních předpisů cizineckého práva, zejména zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Je tedy třeba, aby žalobkyně legalizaci svého pobytu v ČR provedla tímto způsobem.
27. Soud nenalézá deficit v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném, a to jak v odůvodnění, tak i výroku a poučení. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu; žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil, proč v případě žalobkyně jde o zjevně nedůvodnou žádost.
28. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
29. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 24. 6. 2021

Mgr. Kamil Tojner v.r.
soudce